

Cliëntenraad Groningen

Werk & Inkomen

Aan: College van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Groningen

I.a.a. De vakdirecteur van Lingen, ASD Haren en Ten Boer en Stadadviseert

Datum: 20 november 2020

Ons kenmerk: CRB 2020-03

Onderwerp: Raadsvoorstel "Harmonisatie Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie"

Geacht college en gemeenteraad,

De Cliëntenraad (CR) heeft kennis genomen van het Raadsvoorstel "Harmonisatie Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie". Met name de wijze waarop het college het uitwisselingsproces aan informatie en standpunten tussen het college en de CR wordt weergegeven, heeft heftige reacties losgemaakt onder onze leden. Hier wordt verderop nader op ingegaan. Daarnaast gaan we in op het door het college aan de CR opgelegde scenario en de daaruit voortvloeiende verordening en profielen. Belangrijkste vraag hierbij is in hoeverre met deze keuzes van het college de onafhankelijkheid en de continuïteit van de jarenlang opgebouwde expertise van de CR gewaarborgd kan blijven.

Het uitwisselingsproces

Voor de CR staan voor de toekomstige CR drie punten centraal. Het behoud van haar onafhankelijkheid, het borgen van de opgebouwde expertise en een ledenbestand dat representatief is voor de doelgroep.

De CR heeft sinds begin 2019 bij het college aangedrongen om tijdig aan de slag te gaan met de harmonisatie van de Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie 2021. Ook daarna hebben we daar herhaaldelijk op aangedrongen.

Pas in de zomer van dit jaar heeft het college stappen gezet richting de CR. Hierdoor heeft het college de CR onder dermate grote tijdsdruk gezet, dat de CR niet in de gelegenheid is geweest om binnen de door het college gestelde termijnen een weloverwogen en uitgewerkt concept Verordening "Harmonisatie Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie" aan te leveren. (In de bijlage vindt u het door het college opgelegde tijdschema)

Op 14 oktober heeft de CR van het college een scenario over de invulling van harmonisatieproces ontvangen, dat haaks staat op gevraagde scenario van de CR. In dit scenario van het college bepaalt zij, met de door haar samengestelde selectiecommissie, wie de voorzitter wordt en welke huidige CR-leden nog een periode door mogen gaan binnen de nieuwe CR. Met daarbij een concept verordening, die al volledig is ingevuld aan de hand van ditzelfde scenario van het college.

Op 20 oktober heeft het college besloten haar scenario voor de harmonisatie en samenstelling CR vast te stellen en de CR hiervan op de hoogte te stellen. Vervolgens verwachtte het college dat een

delegatie van CR, zonder ruggespraak met de voltallige CR, op 21 oktober met een delegatie van de gemeente zou gaan overleggen.

Diezelfde middag had onze voorzitter a.i. aan het eind van de middag een kort videogesprek met wethouder Diks. Op onze vraag wat de argumentatie van het college was om voor het eigen scenario te kiezen, kregen wij slechts te horen dat het college van mening was dat haar voorstel opener en transparanter was. Waar deze mening op gebaseerd is, is ons tot op de dag van vandaag niet duidelijk.

Gezien de tijdsdruk heeft onze voorzitter aan wethouder Diks aangegeven dat we meer tijd nodig hadden om met een inhoudelijk reactie te komen en een verordening te komen die recht doen aan het borgen van een CR waarbij de onafhankelijkheid, het behoud van de expertise met een brede vertegenwoordiging van de doelgroep.

Van de kant van het college is ons door de projectbegeleidster vervolgens te kennen gegeven dat we tot 31 oktober nog een reactie richting het college konden geven. Dat hebben wij gedaan in de vorm van een advies. Op ons advies, dat door het college is toegevoegd aan de raadsstukken, hebben we nog geen inhoudelijke reactie ontvangen van de kant van het college.

In het raadsvoorstel wordt ons advies slechts gekwalificeerd als een brief.

Wij kunnen gezien de bovengenoemde gang van zaken niet begrijpen dat het college in haar Raadsvoorstel "Harmonisatie Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie" tot twee maal toe de mening kenbaar maakt "Wij zijn van mening dat we de Cliëntenraad tijdig en ruim in de gelegenheid hebben gesteld om input te leveren aan de verordening". Wij delen die mening niet. In deze haastklus zijn wij gehoord conform wat er hierover in de huidige verordening staat, maar wij voelen niet dat er naar ons geluisterd is. Ook gezien het feit dat in het raadsvoorstel nauwelijks wordt ingegaan op ons advies, wekt het college de schijn dat de mening van de huidige Cliëntenraad er helemaal niet toe doet.

De door het college aan de Raad voorgelegde scenario, verordening en profielen

Over de uitgangspunten die gehanteerd dienen te worden bij Harmonisatie van de Cliëntenraad Werk, Inkomen en Maatschappelijke Participatie 2021 verschillen het college en de huidige Cliëntenraad niet van mening.

1. De Cliëntenraad is een onafhankelijk adviesorgaan voor de belangenbehartiging van de mensen die aangewezen zijn op de Participatiewet, het armoedebeleid, minimabeleid en de schuldhulpverlening.
2. De continuïteit van het werk van de Cliëntenraad wat betreft de door de Cliëntenraad in de afgelopen jaren opgebouwde kennis, ervaring en expertise dient te worden gewaarborgd.

Bedoeld of niet, de voorstellen van het college met de aan de CR voorgelegde concept raadsvoorstel, concept verordening en de concept profielen van de voorzitter en leden Cliëntenraad 2021 voldoen geenszins aan deze uitgangspunten. Sterker nog, de onafhankelijkheid van de Cliëntenraad wordt met deze voorstellen opgeheven en het waarborgen van de continuïteit van de afgelopen jaren opgebouwde kennis, ervaring en expertise wordt teniet gedaan.

We betreuren dat het college niet de tijd heeft genomen en de ruimte heeft gecreëerd om in een open en transparante dialoog met de huidige CR te komen tot een verordening en profielen die recht doen aan de bovengenoemde uitgangspunten.

De onafhankelijkheid van de Cliëntenraad (is nu in het geding)

Tot op heden was het te doen gebruikelijk dat de directeur een advertentie plaatste voor de werving van een voorzitter. Vervolgens was het aan de vakdirecteur en een delegatie van de CR om te bepalen wie zij geschikt achten voor de functie van onafhankelijk voorzitter van de CR. Zonder inhoudelijke bemoeienis van het college werd deze voorgedragen voorzitter benoemd.

De toelichting bij de huidige verordening, uit 2015, luidt als volgt:

Artikel 4. Werving en benoeming

De Cliëntenraad is zelfstandig verantwoordelijk voor de werving van gewone leden. Voor de werving van de voorzitter (lid 2) is de vakdirecteur verantwoordelijk. Zo worden de verantwoordelijkheden evenwichtig over de beide betrokken lichamen verdeeld. De voorzitter die geen stemrecht heeft, moet vooral iemand zijn die geschikt is om te kunnen communiceren met de leden van de Cliëntenraad als ook met de vakdirecteur.

De benoeming van zowel leden als voorzitter vindt plaats door het college.

In de door het college gekozen scenario en conceptverordening wil zij, in plaats van de Cliëntenraadsleden, bepalen wie de voorzitter wordt.

Het lijkt ons niet meer dan logisch dat de leden van een onafhankelijk orgaan zelf hun voorzitter van buiten of uit hun midden kiezen en voordragen aan het college.

In de concept verordening staat:

Artikel 5. Werving en benoeming Cliëntenraad

- *“De werving en selectie van de voorzitter en de leden van de eerste Cliëntenraad op grond van deze verordening geschiedt door een selectiecommissie, waarvan de leden door het college worden benoemd. In de selectiecommissie belast met de werving van de voorzitter neemt een lid van het college deel.”*
- *“De selectiecommissie stelt een procedure op voor de werving en selectie van de voorzitter en de leden van Cliëntenraad.”*

Dit betekent dat de beoogde voorzitter en leden gekozen worden door een selectiecommissie die benoemd is door het college. Waarmee de onafhankelijkheid van de beoogde voorzitter en leden per direct is opgeheven. De aangeboden mogelijkheid dat een lid van de huidige CR, die niet wenst terug te komen in de nieuw te vormen raad, ter legitimering van deze handelwijze als minderheid mag aanschuiven, doet hier niks aan af.

De waarborging van continuïteit van de jarenlang opgebouwde kennis, ervaring en expertise van de Cliëntenraad

In de door het College al vastgestelde scenario en conceptverordening wil zij in de overgangperiode de niet onafhankelijke selectiecommissie laten beoordelen wie van de huidige cliëntenraadsleden na een halfjaar nog door mag gaan om de continuïteit te waarborgen. Een selectiecommissie die geen kennis heeft van de rol, praktijk en het functioneren van de leden van de CR.

Het college neemt het advies van de Cliëntenraad om de beide profielteksten van voorzitter en leden van de raad uit de besluitvorming te halen niet over. Wij dringen er nogmaals op aan om dat wel te doen, om de beide profielen voor kennisneming aan te nemen. Het is wettelijk ook helemaal niet vereist om dit door de gemeenteraad te laten vaststellen.

De beide profielen zijn op onderdelen door het college iets aangepast, maar in essentie blijft de voorzitter, samen met de ambtelijk secretaris, de bepalende factor van de Cliëntenraad. Zij vormen een een-tweetje dat, gevoegd bij de collegevoorstellen voor selectie van voorzitter en leden, zelfs de schijn van onpartijdigheid weten te vermijden. De voorzitter heeft in deze constructie per definitie andere belangen dan de leden, waarmee een mogelijk conflict in de regelgeving wordt opgenomen. Een eerder conflict in de CR is juist om deze reden ontstaan.

Op basis waarvan kan van de huidige leden van de CR verwacht worden, aan de hand van de door het college gekozen selectieprocedure, bereid zouden zijn om op persoonlijke titel zijn collega's, waarmee ze jaren hebben samengewerkt, incompetent te verklaren als nieuw Cliëntenraadslid?

Op basis waarvan kan van de leden van de CR aan de hand van bovenstaande constateringën verwacht worden, dat zij bereid zijn om in deze overgangperiode medeverantwoordelijkheid te dragen? Het college heeft nagelaten dit te checken bij de huidige leden waarmee ze geen garantie heeft voor de ook door haar zo gewenste continuïteit.

Resumerend

De gemaakte keuzes door het college ontberen een inhoudelijke onderbouwing en nadere toelichting. De herhaaldelijk aangevoerde argumenten van de CR om de onafhankelijkheid en continuïteit van het werk van de CR te borgen zijn door het college genegeerd, Ook ons voorstel om te toetsen of de nieuwe verordening en profielen in de praktijk overeenstemmen met ook door het college gewaardeerde werk van de CR van de laatste jaren, is door het college genegeerd.

De Toekomst

Het kan nog.

In het vertrouwen op een voortschrijdend gezamenlijk inzicht over de toekomst voor de Cliëntenraad Groningen, doen we het college en de Raad bij deze brief een advies toekomen voor de invulling van een verordening, die op basis van onze ervaring recht doet aan de gemeenschappelijke uitgangspunten:

Een onafhankelijke Cliëntenraad, met waarborgen voor de continuïteit van haar werk en bestaande uit leden die een afspiegeling zijn van de doelgroep.

Met vriendelijke groet,

Hans Alderkamp
Voorzitter a.i. Cliëntenraad Werk en Inkomen

Bijlage

De door het college gehanteerde planning

6 oktober	terugkoppeling uit college over opiniërende bespreking harmonisatie en samenstelling
7 oktober	aanpassen collegevoorstel aan de hand van terugkoppeling opiniërende bespreking, dit collegevoorstel moet uiterlijk 14 oktober worden ingediend
14 oktober	eerste concept verordening en profielen klaar
14 oktober	eerste concept profielen en verordening verzenden binnen gemeente en naar CR
20 oktober	college besluit over harmonisatie en samenstelling CR
21 oktober	bespreking concept verordening met CR, de vakdirecteur en jurist, bespreking concept profielen met CR, vakdirecteur en HRM
22 oktober	bespreking concept verordening en profielen inclusief input van CR binnen gemeente
23 oktober	nieuwe concepten klaar, concept raadsvoorstel klaar, ter lezing naar CR en binnen gemeente met de mogelijkheid hier tot 30 oktober op te reageren
29 oktober	aanlevering verordening en profielen en raadsvoorstel tbv AO versturen
30 oktober	reacties CR verzamelen en toevoegen aan stukken tbv AO

2 november	bespreking verordening en profielen en raadsvoorstel in afstemmingsoverleg
4 november	opvoeren verordening, profielen en raadsvoorstel in esuite
10 november	behandeling stukken in college
16 december	besluitvorming in raad